

**Avizul Comitetului European al Regiunilor — Către o foaie de parcurs pentru hidrogen curat —
Contribuția autorităților locale și regionale la o Europă neutră din punct de vedere climatic**

(2020/C 324/07)

Raportor:	doamna Birgit HONÉ (PSE-DE), ministru de stat pentru afaceri federale și europene și dezvoltare regională (Saxonia Inferioară).
Documente de referință:	Aviz din proprie inițiativă

RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL EUROPEAN AL REGIUNILOR

Importanța pentru o Europă neutră din punct de vedere climatic până în 2050

1. salută cu căldură aprobarea de către Consiliul European a obiectivului unei Uniuni neutre din punct de vedere climatic până în 2050 și faptul că Comisia Europeană urmărește să consacre acest obiectiv în actul legislativ european privind clima ⁽¹⁾;
2. subliniază importanța generării unei creșteri economice durabile din punct de vedere ecologic și social, în special în urma crizei provocate de coronavirus. Pactul verde european ⁽²⁾, care recurge la inovații tehnologice și sociale eficiente din punct de vedere energetic și al utilizării resurselor, trebuie să constituie un element-cheie al redresării economice după pandemia de COVID-19. Astfel, se recomandă promovarea cu fermitate, la nivelul UE, a hidrogenului curat, ca exemplu al unei astfel de tehnologii;
3. salută, prin urmare, cu entuziasm faptul că Comisia va răspunde acum la solicitarea acestui aviz referitoare la o propunere de strategie a UE privind hidrogenul ⁽³⁾; salută, de asemenea, faptul că propunerea revizuită privind cadrul financiar multianual al UE pentru perioada 2021-2027, împreună cu planul de redresare, permite o mai bună dezvoltare a unei economii bazate pe hidrogen curat și solicită Consiliului și Parlamentului European să mențină aceste oportunități în cadrul procesului legislativ;
4. subliniază că obiectivul neutralității climatice implică o transformare completă a aprovizionării cu energie electrică, energie pentru procesele de răcire și energie termică și presupune schimbări profunde în special în domeniile industriei și transporturilor. Vor fi necesare numeroase soluții tehnologice diferite bazate pe energia din surse regenerabile. Cu toate acestea, pentru a accelera tehnologiile cu potențial promițător, este, de asemenea, important ca ele să poată beneficia de sprijin specific. Hidrogenul curat, materiile prime derivate și combustibilii sintetici derivați ⁽⁴⁾ vor fi esențiali pentru atingerea acestui obiectiv în viitor și, prin urmare, trebuie să beneficieze de un sprijin specific. Un accent deosebit ar trebui pus pe hidrogenul ecologic din surse de energie regenerabile;
5. consideră că, în această etapă timpurie a dezvoltării pieței, o abordare deschisă în ceea ce privește aplicațiile potențiale ale hidrogenului curat ar fi o idee bună, deoarece utilizarea anumitor cantități de hidrogen curat ar putea reprezenta un scenariu realist în multe sectoare. CoR consideră că este necesar să se pună accentul pe aplicațiile promițătoare pe măsură ce piața se dezvoltă;
6. subliniază, în acest sens, că utilizarea hidrogenului curat și a e-combustibililor este mai puțin eficientă decât utilizarea directă a energiei electrice din surse regenerabile din cauza pierderilor de conversie, ceea ce ar contribui, probabil, și pe termen mai lung la costuri mai mari pentru multe aplicații. Din acest motiv, pe termen mediu și lung, domeniile prioritare de utilizare ale hidrogenului/e-combustibililor vor fi cele în care hidrogenul este utilizat ca materie primă sau în care

⁽¹⁾ Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a cadrului pentru realizarea neutralității climatice și de modificare a Regulamentului (UE) 2018/1999 (Legea europeană a climei) [COM(2020) 80 final].

⁽²⁾ Comunicarea Comisiei – Pactul ecologic european [COM(2019) 640 final].

⁽³⁾ A se vedea Foaia de parcurs – Ares (2020)2722353.

⁽⁴⁾ Pentru simplificare, în continuare se va utiliza termenul de „e-combustibil” cu referire la combustibilii sintetici derivați.

măsurile de eficiență energetică și electrificarea directă nu sunt soluții viabile (de exemplu, producția de amoniac și de oțel, transportul de mare tonaj și pe distanțe mari, procesele la temperaturi înalte și stocarea sezonieră a energiei electrice), și cele în care furnizarea de energie termică sau de încălzire centralizată pentru clădiri nu poate fi garantată în mod eficient prin pompe de căldură sau rețele de căldură;

7. propune Comisiei să analizeze potențialul de producție de hidrogen ecologic în UE, inclusiv în regiunile NUTS 2 mai puțin dezvoltate și în regiunile învecinate (de exemplu, Orientul Mijlociu și Africa de Nord – MENA), ținând seama în special de relația de concurență cu utilizarea directă a energiei electrice din surse regenerabile de energie, știut fiind că o cunoaștere cuprinzătoare și detaliată a potențialelor realizabile ale diferitelor scenarii reprezintă o bază importantă pentru construirea unei economii ecologice pe bază de hidrogen în Europa; în plus, s-ar putea examina în ce măsură hidrogenul albastru ar putea fi utilizat ca soluție tranzitorie;

8. recomandă statelor membre să includă promovarea unei economii ecologice pe bază de hidrogen în actualizarea planurilor lor energetice și climatice naționale (PECN) din 2023 și să elaboreze strategii naționale integrate privind hidrogenul, cu măsuri de punere în aplicare elaborate în strânsă cooperare cu toate părțile interesate. La elaborarea și punerea în aplicare a acestor proiecte, statele membre ar trebui să colaboreze îndeaproape cu autoritățile locale și regionale (ALR) și cu asociațiile lor naționale și regionale, precum și cu comunitatea științifică; Se recomandă ca fiecare stat membru să examineze potențialul de producție de hidrogen ecologic;

Aspecte de sustenabilitate

9. subliniază că, pe termen lung, numai hidrogenul obținut prin electroliza apei prin energie electrică din surse regenerabile (hidrogen ecologic) este o metodă durabilă de producere a hidrogenului. Prin urmare, hidrogenul ecologic trebuie să se afle în centrul eforturilor depuse în acest sens de UE și de statele membre, în contextul dezvoltării unei economii bazate pe hidrogen. Până când vor fi disponibile cantități suficiente, soluțiile tehnologice temporare, de exemplu hidrogenul „albastru”, pot contribui la reducerea emisiilor de CO₂ generate de producția de hidrogen existentă. Trebuie garantat că, în cadrul dezvoltării unei economii a hidrogenului, acest lucru nu va împiedica tranziția către hidrogenul ecologic. Soluțiile temporare trebuie să ofere beneficii reale și semnificative din punctul de vedere al costurilor și al rapidității punerii în aplicare în comparație cu hidrogenul ecologic și nu trebuie să creeze o dependență pe termen lung față de parcursul stabilit;

10. consideră că sunt necesare proceduri cuprinzătoare și transparente din punctul de vedere al durabilității pentru clasificarea și certificarea hidrogenului/e-combustibililor; de asemenea, ar trebui impusă obligativitatea generală a aplicării unor certificate, elaborate în baza clasificării și certificării. Numai prin intermediul unor certificate care sunt concepute să fie stricte, clare și distincte și care fac diferența între hidrogenul albastru și cel verde se poate dezvolta o piață a hidrogenului ecologic. CoR solicită Comisiei să promoveze în mod activ procesul de clasificare a gazelor în cadrul Forumului european de reglementare a gazelor (Forumul de la Madrid) și să prezinte rapid o propunere de sistem de clasificare și certificare, în conformitate cu legislația existentă privind autentificarea energiei din surse regenerabile; în acest sens, solicită să se analizeze posibilitatea de a fuziona sistemele paralele existente de garantare a originii [articolul 19 din Directiva privind energia din surse regenerabile (II)] și certificatele de durabilitate [articolele 25-31 din Directiva privind energia din surse regenerabile (II)]. Comisia ar trebui să promoveze difuzarea internațională a sistemului european de certificare/certificare a originii;

Rolul specific al regiunilor

11. subliniază că hidrogenul ecologic oferă posibilitatea producerii și utilizării descentralizate și, prin urmare, poate face parte dintr-un viitor sistem descentralizat de aprovizionare cu energie, conform descrierii din strategia pe termen lung a Comisiei „O planetă curată pentru toți”⁽⁵⁾, susținută de CoR⁽⁶⁾. Hidrogenul ecologic poate stimula dezvoltarea regională și locală, întrucât părți importante ale lanțului valoric pot fi dezvoltate în regiuni și orașe, generând astfel efecte pozitive pentru ocuparea forței de muncă și IMM-uri; în plus, excesul de căldură rezultat din producția de hidrogen ecologic poate fi utilizat în aprovizionarea locală și regională cu energie termică, iar hidrogenul produs ca produs secundar în anumite procese poate fi utilizat la nivel local și regional în contextul recuperării hidrogenului;

⁽⁵⁾ COM(2018) 773 final.

⁽⁶⁾ Avizul Comitetului European al Regiunilor — Punerea în aplicare a Acordului de la Paris printr-o tranziție energetică inovatoare și durabilă la nivel local și regional (JO C 39, 5.2.2020, p. 72); Avizul Comitetului European al Regiunilor — O planetă curată pentru toți – O viziune europeană strategică pe termen lung pentru o economie prosperă, modernă, competitivă și neutră din punctul de vedere al impactului asupra climei (JO C 404, 29.11.2019, p. 58).

12. subliniază în mod explicit că autoritățile locale și regionale (ALR) au un rol decisiv în punerea în aplicare a economiei pe bază de hidrogen. Multe autorități locale și regionale elaborează strategii privind hidrogenul, programe de finanțare și dezvoltă proiecte concrete, cum ar fi cele din cadrul parteneriatului „European Hydrogen Valleys”⁽⁷⁾. Autoritățile locale și regionale sunt actori esențiali pentru dezvoltarea pieței, datorită cunoștințelor lor detaliate cu privire la circumstanțele locale, a legăturilor lor cu actorii locali și a controlului exercitat asupra proceselor de planificare și autorizare și cu privire la diferitele posibilități de stimulare și finanțare regionale și locale, achizițiile publice și competențele în domeniul educației și formării profesionale și universitare;

13. subliniază în acest context că regiunile europene pot avea un rol de legătură important în dezvoltarea strategiilor și programelor regionale privind hidrogenul ecologic, având drept obiectiv dezvoltarea integrată a lanțului valoric al hidrogenului ecologic la nivel regional. Proximitatea dintre producție și utilizare le-ar permite, mai întâi, construirea unor rețele regionale de hidrogen, care pot fi extinse în timp. Furnizarea centralizată pe scară largă a hidrogenului în clusterelor industriale poate fi corelată cu cererea descentralizată din industrie, din sectorul transporturilor, al clădirilor și pentru echilibrarea rețelei din perimetrul clusterelor industriale la nivel regional, național și internațional (integrarea sectoarelor). Locurile din apropierea porturilor ar putea fi deosebit de atractive în acest sens, deoarece, prin poziția lor, ele se pretează pe termen lung și pentru importul de hidrogen și e-combustibili; CoR îndeamnă Comisia Europeană să sprijine dezvoltarea și punerea în aplicare a unor astfel de strategii și programe regionale privind lanțul valoric al hidrogenului ecologic și clusterelor aferente;

Coordonarea evoluției pieței

14. reiterează faptul că o piață a hidrogenului ecologic nu se poate dezvolta fără investiții semnificative, inclusiv din sectorul privat. Acest lucru se poate întâmpla numai dacă există încredere în dezvoltarea pe termen lung a pieței. Obiective ambițioase și obligatorii, un cadru juridic clar, o strategie explicită și o foaie de parcurs concretă pentru hidrogenul ecologic pot contribui la consolidarea încrederii;

15. îndeamnă Comisia să elaboreze, în cadrul strategiei UE privind hidrogenul, o viziune pentru întreaga UE, în special în ceea ce privește hidrogenul ecologic pentru orizonturile 2030 și 2050 și să prezinte o proiecție a domeniilor de aplicare pentru hidrogenul ecologic, adoptarea acestora pe piață și promovarea în continuare a inovării, ținând seama de recomandările din acest aviz;

16. solicită Comisiei să prezinte strategia UE privind hidrogenul însoțită de o foaie de parcurs integrată, care să cuprindă măsuri legislative și nelegislative pentru construirea unei economii europene pe bază de hidrogen curat și a unei piețe interne axate în special pe hidrogenul ecologic, pornind de la recomandările prezentului aviz și cele ale Forumului strategic pentru proiecte importante de interes european comun. Strategia UE privind hidrogenul ar trebui să includă obiective ambițioase în ceea ce privește capacitatea de producție a hidrogenului ecologic, să se bazeze în acest scop pe o analiză a potențialului de producție regional și ar trebui să promoveze extinderea sistematică a producției și utilizării hidrogenului prin crearea de lanțuri valorice corespunzătoare. Ea ar trebui să contribuie la coordonarea la nivelul UE a modului în care se dezvoltă oferta, cererea și infrastructura, precum și la coordonarea activităților de reglementare și a finanțării la nivelul UE, al statelor membre și al autorităților locale și regionale, ținând seama mai ales de rolul de legătură al regiunilor în extinderea producției și utilizarea hidrogenului ecologic în tranziția energetică și în domeniul materiilor prime industriale;

17. consideră că dezvoltarea unei economii ecologice pe bază de hidrogen reprezintă un pilon al politicii industriale durabile urmărite de Pactul verde european. Remarcă faptul că este necesară extinderea tehnologiei de electroliză la scară de gigawați pentru ca hidrogenul ecologic să devină competitiv ca preț. Industria producătoare de electrolizoare din statele membre ale UE oferă noi oportunități (de creare de locuri de muncă) și de export la nivel mondial. CoR îndeamnă ferm Comisia Europeană să promoveze această industrie. Accentuează importanța implicării regiunilor europene – împreună cu industria – pentru a dezvolta lanțuri valorice intersectoriale ale hidrogenului care fac legătura între ofertă, infrastructură și cerere; CoR îndeamnă Comisia, ca parte a punerii în aplicare a noii strategii industriale pentru Europa⁽⁸⁾, să promoveze o piață de referință pentru tehnologiile și sistemele pe bază de hidrogen ecologic și utilizarea acestora pentru produse neutre din punct de vedere climatic, în special în industria siderurgică, chimică și a cimentului. CoR solicită ca strategia UE pentru oțel ecologic anunțată de Comisie să fie adoptată rapid și să se pună un accent corespunzător pe utilizarea hidrogenului ecologic;

⁽⁷⁾ Sub egida platformei de specializare inteligentă (S3P).

⁽⁸⁾ COM(2020) 102 final.

18. salută călduros instituirea Alianței europene pentru hidrogen ecologic, anunțată în noua strategie industrială; solicită ca această alianță să fie instituită rapid, să se concentreze pe hidrogenul ecologic și să contribuie ca UE să preia un rol de lider în această tehnologie esențială, contribuind la coordonarea și schimbul de cunoștințe și experiență; solicită implicarea sistematică a regiunilor și a IMM-urilor în alianță, astfel cum a anunțat Comisia;

19. subliniază că integrarea tot mai mare a sectoarelor prin utilizarea acelorași surse de energie presupune o abordare sistemică a acestor sectoare; subliniază că strategia pentru un sistem energetic integrat și strategia UE privind hidrogenul ⁽⁹⁾ a Comisiei Europene trebuie să evidențieze importanța sistemică a hidrogenului ecologic în raport cu alte forme de energie pentru integrarea sectorială, cum ar fi energia electrică, gazele din surse regenerabile și e-combustibilii pentru viitorul sistem energetic și economic și să prezinte metode de punere în aplicare care aduc beneficii sistemului. Trebuie prezentate metode de punere în aplicare care aduc beneficii sistemului și care să arate modul în care, prin adaptarea normelor de piață sau introducerea unor norme noi se poate ajunge în scurt timp la o piață funcțională a hidrogenului care, pe de o parte, să permită o dezvoltare dinamică a producției și a utilizării hidrogenului și, pe de altă parte, să fie bine integrată în piețele de energie electrică și de gaze;

Sprrijinirea legislației-cadru și a dezvoltării infrastructurii în cadrul Pactului verde european

20. subliniază că expansiunea energiei din surse regenerabile ca parte a producției de energie electrică reprezintă baza pentru dezvoltarea pieței hidrogenului ecologic în UE; solicită revizuirea Directivei privind energia din surse regenerabile (II) ca urmare a unor obiective climatice mai stricte ale UE pentru 2030, în special prin creșterea în consecință a obiectivului UE privind ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie; încurajează statele membre și ALR să vizeze obiective ambițioase la nivel local, regional și național în ce privește energiile din surse regenerabile, de exemplu energia eoliană și energia solară; se așteaptă ca strategia pentru energia eoliană offshore, anunțată de Comisie, să stimuleze acest sector, inclusiv prin finanțarea proiectelor de inovare privind producția de hidrogen ecologic pe bază de energie eoliană offshore;

21. recomandă Comisiei să examineze dacă Directiva privind energia din surse regenerabile (II) și actele delegate oferă suficiente stimulente pentru utilizarea e-combustibililor obținuți din emisiile industriale de CO₂ și din captarea și utilizarea dioxidului de carbon (CUC) în etapa de tranziție. În același timp, trebuie garantată evitarea dublei contabilizări a reducerilor de emisii de gaze cu efect de seră, precum și contabilizarea integrală a e-combustibililor la categoria „din surse regenerabile”;

22. solicită, de asemenea, ca, în cadrul Directivei privind energia din surse regenerabile II (RED II), să se elaboreze rapid acte delegate pentru a oferi claritate cu privire la clasificarea rețelelor de energie electrică pentru producția de hidrogen (articolul 27 din RED II) și la cerințele minime de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru combustibilii sintetici (articolul 25 din RED II);

23. subliniază că electroliza în vederea producției de hidrogen trebuie să utilizeze o metodă adecvată rețelei și sistemului electric (gestionarea cererii); solicită elaborarea unei strategii a UE privind hidrogenul, precum și a unor strategii naționale și regionale care să includă crearea de capacități suplimentare de generare de energie electrică ecologică pentru electroliză;

24. subliniază că internalizarea costurilor externe creează condiții de concurență echitabile și sporește atractivitatea economică a hidrogenului ecologic. Prin urmare, CoR sprijină o revizuire cuprinzătoare a Directivei privind impozitarea energiei în vederea alinierii impozitării energiei la obiectivele Pactului verde european și includerii hidrogenului și a combustibililor alternativi în domeniul de aplicare al directivei; încurajează statele membre să utilizeze marjele existente pentru impozitarea ecologică și veniturile suplimentare pentru a reduce sarcina fiscală asupra energiei electrice cu emisii scăzute de dioxid de carbon;

25. subliniază că schema UE de comercializare a certificatelor de emisii (EU ETS) oferă stimulente semnificative pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră în industriile mari consumatoare de energie (de exemplu, industria chimică și siderurgică), pentru care hidrogenul ecologic reprezintă o opțiune esențială pentru decarbonizare. Revizuirea Directivei privind comercializarea certificatelor de emisii ar trebui să țină seama de noile obiective privind clima pentru 2030, de exemplu prin creșterea factorului de reducere liniară. Siguranța investițiilor ar putea fi sporită, dacă sistemul UE de comercializare a certificatelor de emisii ar conține prevederea unui preț minim;

26. sprijină dezvoltarea unui mecanism adecvat de ajustare la frontieră a emisiilor de CO₂ care să respecte normele OMC ⁽¹⁰⁾ pentru produsele importate din țări terțe, a căror producție este asociată cu emisii ridicate de CO₂ și care fac obiectul unei concurențe internaționale intense. Un astfel de sistem, combinat cu un ETS al UE adaptat, ar putea oferi stimulente pentru utilizarea hidrogenului ecologic pentru industriile mari consumatoare de energie;

⁽⁹⁾ A se vedea Foaiă de parcurs a Comisiei Europene – Ares (2020)2722353.

⁽¹⁰⁾ A se vedea Evaluarea inițială a impactului Ares (2020)1350037.

27. solicită Comisiei să revizuiască Regulamentul privind infrastructura energetică transeuropeană (TEN-E)⁽¹¹⁾ și normele UE privind piața europeană a gazelor, cu prioritate a Directivei 2009/73/CE a Parlamentului European și a Consiliului⁽¹²⁾ privind gazele naturale, astfel încât economia bazată pe hidrogen ecologic, cu un transport de hidrogen la nivelul întregii UE, să se poată dezvolta în mod dinamic. Aceasta include, printre altele, definirea unor standarde unitare și clare (de exemplu, ponderea permisă de hidrogen în rețeaua de gaze naturale), ajustarea corespunzătoare a cerințelor pentru proiectele de interes comun (PIC) bazate pe TEN-E, planificarea coordonată a infrastructurii de energie electrică și de gaze naturale, reclassificarea infrastructurii de gaze existente și stabilirea de norme clare pentru injectarea de hidrogen certificat, produs din surse de energie regenerabile, în rețeaua de gaze naturale. De asemenea, este necesară crearea unei baze de reglementare pentru rețelele publice de hidrogen, cu acces nediscriminatoriu la rețea; CoR subliniază că dezvoltarea și extinderea rețelelor specifice de hidrogen este o condiție prealabilă importantă pentru disponibilitatea în formă pură a hidrogenului pentru aplicațiile prioritare, pentru care nu se preconizează alternative la hidrogen;

28. consideră că revizuirea Regulamentului privind rețeaua transeuropeană de transport (TEN-T) ar trebui să pună un accent mai mare pe tehnologiile de propulsie cu emisii scăzute de dioxid de carbon pentru camioane, autocare, precum și pentru transportul pe căi navigabile interioare, cum ar fi motoarele electrice alimentate de pile cu hidrogen sau linii aeriene de contact. Construirea infrastructurii corespunzătoare, inițial de-a lungul coridoarelor rețelei centrale, este o condiție prealabilă pentru utilizarea pe scară largă a acestor tehnologii. Mecanismul pentru interconectarea Europei (MIE) ar trebui să ofere o finanțare adecvată în acest scop. Revizuirea Directivei privind infrastructura pentru combustibili alternativi oferă posibilitatea de a stabili cerințe specifice privind densitatea stațiilor de alimentare cu hidrogen din statele membre;

29. îndeamnă Comisia să permită finanțarea necesară pentru construirea infrastructurilor de transport al hidrogenului (construcția de conducte noi, respectiv renovarea conductelor de transport existente pentru gaze naturale), precum și pentru crearea unei infrastructuri de stocare; subliniază că dezvoltarea și finanțarea infrastructurii transfrontaliere pentru hidrogen între clustere industriale reprezintă o oportunitate pentru dezvoltarea economică. Cooperarea cu alte sectoare care necesită infrastructuri energetice noi este recomandată din motive de amenajare a teritoriului și de eficiență din punctul de vedere al costurilor;

30. invită Comisia ca, în cadrul strategiei anunțate pentru o mobilitate durabilă și inteligentă, să acorde prioritate utilizării hidrogenului ecologic și combustibililor alternativi ca o completare a mobilității electrice în domeniul transportului de mărfuri grele, al transportului public de călători, al transportului naval și al transportului aerian. Acest lucru necesită o foaie de parcurs clară și fiabilă și un cadru de reglementare european care să încurajeze utilizarea vehiculelor cu emisii scăzute în sistemele de taxare rutieră existente;

Srijinul prin măsuri financiare și de reglementare și ajutoarele de stat

31. subliniază că dezvoltarea unei economii ecologice pe bază de hidrogen, în special dezvoltarea producției, trebuie sprijinită din fonduri publice, întrucât, în prezent, hidrogenul ecologic nu este viabil din punct de vedere economic. CoR subliniază că revizuirea Orientărilor privind ajutoarele de stat pentru protecția mediului și energie ar trebui să mențină sau să extindă marja de manevră pentru mecanismele de finanțare, astfel încât să stimuleze dezvoltarea pieței în etapa inițială;

32. reamintește că atât costurile de investiții, cât și cele ale energiei electrice fac parte din costurile relevante ale producției de hidrogen ecologic. În principiu sunt disponibile atât instrumente care acționează asupra ofertei, cât și cele care acționează asupra cererii pentru a promova producția de hidrogen ecologic care, în funcție de modul în care sunt concepute, pot duce la efecte similare. Subvențiile pentru investiții și primele pentru furnizarea în rețea sunt posibile instrumente bazate pe ofertă. CoR subliniază că experiența din sectorul energiei electrice a demonstrat că veniturile garantate pe o anumită durată de timp fac posibilă extinderea capacității de producție. În vederea creării unei anumite presiuni concurențiale, ar putea fi introdus încă de la început un sistem bazat pe cereri de ofertă atât pentru primele pentru furnizarea în rețea, cât și pentru subvenții;

33. subliniază că măsurile de reglementare pot genera o cerere de hidrogen ecologic în anumite sectoare sau domenii de aplicare, care, la rândul lor, ar stimula extinderea capacității de producție. Obiectivele de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră în sectoarele relevante, combinate cu măsuri precum cotele obligatorii de amestec (de exemplu, pentru transportul aerian și maritim), cotele de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru distribuitorii de combustibili sau pragurile privind emisiile de CO₂ pentru flote (de exemplu, pentru camioane sau autocare sau pentru transportul pe căi

⁽¹¹⁾ A se vedea Evaluarea inițială a impactului Ares (2020)2487772.

⁽¹²⁾ Directiva 2009/73/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă în sectorul gazelor naturale și de abrogare a Directivei 2003/55/CE (JO L 211, 14.8.2009, p. 94).

navigabile interioare) pot genera o cerere constantă pentru hidrogen și alte tipuri de e-combustibili. În acest sens, CoR solicită statelor membre să utilizeze posibilitățile juridice existente pentru a promova hidrogenul/e-combustibilii în sensul punerii în aplicare a Directivei privind energia din surse regenerabile II. O alternativă pentru aplicațiile care folosesc deja cantități mari de hidrogen ar putea fi așa-numitele „contracte pe diferență pentru carbon” (*Carbon Contracts for Difference, CCfD*), care compensează diferența dintre costurile reale de evitare a gazelor cu efect de seră ale utilizatorilor și prețul curent al CO₂;

34. atrage atenția asupra faptului că achizițiile publice pot genera, de asemenea, o cerere concretă și planificabilă. Autoritățile locale și regionale pot juca un rol esențial în acest sens, dat fiind că flotele municipalităților și ale companiilor municipale (de exemplu, vehiculele pentru curățarea drumurilor, salubritatea, transportul public local și taxiurile) se dovedesc din ce în ce mai des ca fiind cazuri pozitive de utilizare a hidrogenului ecologic și a altor tehnologii de propulsie neutre din punct de vedere climatic;

35. salută inițiativele de lansare a unor proiecte importante de interes european comun (*Important Projects of Common European Interest, PIIEC*) pentru hidrogen ecologic; CoR încurajează Comisia să creeze cadrul juridic pentru proiectele privind PIIEC pentru hidrogen ecologic și încurajează statele membre să facă uz de acesta pentru a pregăti terenul unor proiecte demonstrative pe scară largă. Ar trebui acordată atenție deosebită creării de sinergie între diferitele PIIEC pentru hidrogen, pentru a preveni dilema „oul sau găina” în dezvoltarea lanțului valoric al hidrogenului ecologic;

36. solicită o extindere a finanțării acordate proiectelor demonstrative pentru hidrogen ecologic prin intermediul Fondului pentru inovare și modernizare finanțat prin sistemul ETS al UE și pentru sprijin specific acordat hidrogenului ecologic prin programul InvestEU; încurajează statele membre și regiunile să utilizeze fondurile structurale și de investiții europene (fondurile ESI), inclusiv Interreg, în următoarea perioadă de finanțare, pentru a crea și consolida clusterelor regionale, locale și interregionale de hidrogen; subliniază necesitatea de a crea sinergie la toate nivelurile între aceste fonduri, PIIEC, MIE și finanțarea cercetării;

37. salută noua politică de finanțare adoptată de Banca Europeană de Investiții (BEI) în sectorul energetic, inclusiv elaborarea de noi abordări de finanțare în cadrul programului InnovFin Advisory; solicită, în acest sens, un sprijin semnificativ din partea BEI pentru hidrogenul ecologic, cu abordări privind finanțarea care să fie în beneficiul IMM-urilor și al autorităților locale și regionale și al băncilor lor de promovare;

38. consideră că un ghișeu unic (*One Stop Shop*) la nivelul UE ar putea facilita considerabil accesul întreprinderilor, inclusiv al IMM-urilor, și al regiunilor și orașelor la finanțarea proiectelor;

39. recomandă statelor membre ca, în strânsă cooperare cu autoritățile locale și regionale sau asociațiile lor naționale și regionale, să completeze finanțarea din partea UE cu programe naționale pentru proiecte demonstrative la scară largă și laboratoare reale și pentru crearea de rețele la nivel național și pentru schimbul de experiență între regiunile care utilizează hidrogenul;

40. subliniază că sunt necesare semnale pe termen lung pentru a orienta fluxurile financiare și de capital din sectorul privat către investiții în tranziția ecologică cu ajutorul unei economii bazate pe hidrogen ecologic, inclusiv în beneficiul IMM-urilor inovatoare; se așteaptă la un sprijin din partea Comisiei în această privință în cadrul strategiei anunțate privind finanțarea durabilă;

Cercetare și inovare

41. subliniază că cercetarea și inovarea joacă un rol decisiv și în implementarea pe scară largă a producției și utilizării hidrogenului ecologic. Ele trebuie să fie orientate către reducerea costurilor în toate etapele lanțului valoric și către îmbunătățirea capacității de reglaj, a eficienței și a duratei de viață a instalațiilor. Prin urmare, CoR recomandă ca, în cadrul programului Orizont Europa, să se pună accentul în mod explicit pe hidrogenul ecologic, inclusiv în cadrul misiunilor din cadrul Pactului verde, al Planului strategic european privind tehnologiile energetice (SET) și al Consiliului european pentru inovare (CEI);

42. salută recomandarea Comisiei de a pune în aplicare un Parteneriat european pentru hidrogen curat în cadrul programului Orizont Europa, succesor al întreprinderii comune „Pile de combustie și hidrogen” (FCH) ⁽¹³⁾; CoR recomandă să se sporească resursele financiare atribuite, precum și mecanismul și structura parteneriatului în comparație cu întreprinderea comună FCH, ținând cont în mod corespunzător de importanța specifică a ALR, astfel încât să fie sprijinite

⁽¹³⁾ A se vedea Evaluarea inițială a impactului Ares (2019)4972390.

mai multe proiecte demonstrative pentru hidrogen ecologic în UE, inclusiv în cele din cadrul Parteneriatului European Hydrogen Valleys; CoR subliniază că un obiectiv-cheie al parteneriatului trebuie să fie îmbunătățirea schimbului de cunoștințe și de experiență între regiuni, între instituțiile UE, statele membre și autoritățile locale și regionale, precum și între întreprinderi;

43. încurajează statele membre și autoritățile locale și regionale, ca parte a competențelor lor în domeniul învățământului superior și al formării profesionale, să promoveze formarea de profesioniști calificați și de cercetători de-a lungul întregului lanț valoric al hidrogenului ecologic. Ele ar trebui, de asemenea, să instituie și să îmbunătățească servicii de consultanță corespunzătoare, în special cele destinate IMM-urilor. CoR solicită Comisiei să sprijine aceste eforturi, în special în contextul noului Pact european pentru competențe și al Spațiului european al educației, anunțate în noua strategie industrială pentru Europa ⁽¹⁴⁾;

Dimensiunea internațională

44. subliniază că, pe termen lung, o parte semnificativă a cererii de hidrogen/e-combustibili va fi probabil acoperită de importurile din regiunile cu resurse regenerabile foarte bune; pentru importul de hidrogen sau de e-combustibili trebuie să se aplice criteriile de durabilitate la fel de ambițioase; recomandă ca foaia de parcurs pentru hidrogen ecologic să țină seama de producția de hidrogen/e-combustibili din țările terțe și de transportul acestuia către UE. În plus, CoR încurajează Comisia să stabilească relații de cooperare cu țările potențial exportatoare, precum și cu alte țări importatoare (de exemplu, Japonia) deja dintr-un stadiu incipient, pentru a sprijini dezvoltarea coordonată a unei economii internaționale a hidrogenului curat, acordând o atenție specială hidrogenului din surse ecologice. În același timp ar trebui consolidate și inițiativele internaționale relevante, cum ar fi „Inițiativa privind hidrogenul” de sub egida reuniunilor ministeriale privind energia curată și „Mission Innovation”. Așa cum s-a întâmplat și în cazul parteneriatului „European Hydrogen Valleys Partnership”, acest lucru ar trebui să aibă loc cu implicarea autorităților locale și regionale.

Bruxelles, 2 iulie 2020.

Președintele
Comitetului European al Regiunilor
Apostolos TZITZIKOSTAS

⁽¹⁴⁾ COM(2020) 102 final.